

Каралды:

Педагогикалык кеңеш

№ 1

“30” 08 2022ж.

Бекитемин:

М.Мамбетов атындагы жалпы орто билим берүү мектебинин кызматкерлерине эмгектин сапаты үчүн дем берүүчү акы жөнүндө жобо

1. Жалпы жоболор

1. Бул Нускама билим берүү уюмдарынын жетекчилеринин, педагогикалык жана айрым категориядагы кызматкерлеринин эмгек акыларын эсептөөдө колдонулат.

(КР Өкмөтүнүн [2019-жылдын 30-сентябрындагы № 511](#) токтомунун редакциясына ылайык)

2. Ушул Нускамада көрсөтүлгөн билим берүү уюмдарынын кызматкерлеринин эмгек акыларын эсептөөнүн тартиби бардык мамлекеттик билим берүү уюмдарына колдонулат.

3. Жалпы билим берүү уюмдарынын мугалимдеринин эмгек акысынын саат боюнча өлчөмү, ошондой эле билим берүү уюмдарынын педагог жана башка кызматкерлеринин ставкаларынын жана кызматтык маяналарынын өлчөмү билим берүү системасынын айрым категориядагы кызматкерлеринин эмгек акысын төлөө шарттарын жөнгө салган Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын негизинде аныкталат.

(КР Өкмөтүнүн [2019-жылдын 30-сентябрындагы № 511](#) токтомуна ылайык)

4. Билим берүү уюмдарынын жетекчилери жыл сайын мектептеги

1-сентябрдагы абал боюнча педагог кызматкерлердин тарифтик тизмелерин түзүшөт.

Билим берүү уюмдарынын кызматкерлеринин тарифтик тизмеде көрсөтүлгөн билими, педагогикалык ишинин стажы, илимий даражасы, ардактуу наамы боюнча маалыматтардын тууралыгы үчүн билим берүү уюмунун жетекчиси жеке жоопкерчилик тартаат.

5. Окуу жылынын ичинде билим берүү уюмунун кызматкеринин педагогикалык иш стажы, илимий даражасы жөнүндө маалыматтар өзгөргөн же илимий даража ыйгарылган, "эл" жана "эмгек сиңирген" деген ардактуу наам берилген учурда - аларга тийиштүү кошумча акы белгиленет, ал эми "Кыргыз Республикасынын Баатыры" жогорку айырмалоочу даража берилген учурда - эмгек акысынын өлчөмү көбөйтүлөт.

Мындай учурларда эмгек акынын өлчөмү төмөнкүдөй өзгөртүлөт:

1) педагогикалык иш стажы көбөйгөндө - эгерде документтери билим берүү уюмунда болсо, тийиштүү стажга жеткен күндөн баштап, же педагогикалык иш стажы үчүн кошумча акынын өлчөмүн жогорулатууга укук берген стаж жөнүндө документ тапшырылган күндөн баштап;

2) билим алганда же билими жөнүндө документтери калыбына келтирилген учурда - тийиштүү документ тапшырылган күндөн баштап;

3) "Эл" жана "эмгек сиңирген" деген ардактуу наам, жана "Кыргыз Республикасынын Баатыры" жогорку айырмалоо даражасы берилген учурда - берилген күндөн баштап;

4) илимий даража ыйгарылганда - Улуттук аттестациялык комиссиянын илимий даражаны ыйгаруу жөнүндө чечими чыгарылган күндөн баштап.

Кызматкерде ал кезектеги же кошумча өргүүдө жүргөн, ошондой эле ал убактылуу эмгекке жараксыз мезгилде эмгек акысынын өлчөмүн өзгөртүү укугу пайда болсо, өлчөмү өзгөртүлгөн эмгек акысы өргүү же убактылуу эмгекке жараксыздык аяктаган күндөн баштап төлөнөт.

2. Билимин жана педагогикалык иш стажын аныктоо тартиби

1. Педагогикалык кызматкерлердин билими окуу жайын бүтүргөнү жөнүндө документтин (диплом, күбөлүк, аттестат же күбөлүк кат) негизинде аныкталат.

Билими жөнүндө документтерин жоготуп алган билим берүү кызматкерлери аларды колдонуудагы мыйзамда белгиленген тартипте калыбына келтирише болот.

Билим берүү уюмдары аякташы менен педагогикалык кызматкерлерге саат боюнча акынын өлчөмүн, эмгек акынын жана кызматтык маянанын өлчөмүн билиминин деңгээлине жараша белгилөөгө укук берет:

2. Билим берүү кызматкерлеринин педагогикалык иш стажы билим берүү уюмуна ишке кабыл алган күндөн баштап жана андан бошогон күнгө чейин жалпы календарлык күндөр, айлар жана жылдар менен эсептелет.

Педагогикалык иш стажга мыйзамсыз иштен бошотууга жана кийин кызмат ордун калыбына келтирүүгө байланыштуу аргасыз бош жүргөн убактысы кошуп эсептелет.

Кандай себептер боюнча болсо да (мыйзамсыз иштен бошотуу учурунан тышкары) бир иштен бошоп (окуусун аяктап) башка жумушка киргенге чейинки учурдун ортосундагы иштеги үзгүлтүк мезгил иш стажына кошулбайт.

3. Педагогикалык иш стажын аныктоо үчүн негизги документ эмгек китепчеси болот.

Эмгек китепчесиндеги жазуулар менен ырасталбаган адистик боюнча иш стажы Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 1995-жылдын 25-июлундагы № 310 токтому менен бекитилген Пенсия чектөө үчүн эмгек стажыны ырастоонун тартиби жөнүндө жобого ылайык аныкталат.

4. Билим берүү уюмдарында үстөк акыларды төлөө үчүн педагогикалык иш стажы жыл сайын курамына уюмдун жетекчиси, профсоюз уюмунун, билим берүү башкаруучу жогору турган органдын, кадрлар бөлүмүнүн жана педагогикалык жамааттын өкүлдөрү кирген педагогикалык стажды аныктоо боюнча комиссия тарабынан аныкталат.

Комиссиянын курамы уюмдун жетекчисинин буйругу менен бекитилет.

5. Педагогикалык иш стажы үчүн үстөк акыны төлөөгө негиз болуп педагогикалык стажды аныктоо боюнча комиссиянын чечиминен алынган көчүрмө эсептелет. Педагогикалык иш стажы үчүн ар айлык пайыздык үстөк акы ошол үстөк акыны дайындоо же анын өлчөмүн өзгөртүү укугу пайда болгон учурдан тартып төлөнөт.

Үстөк акынын өлчөмүнө таасир тийгизе турган педагогикалык иш стажы календарлык айдын ичинде өзгөргөндө үстөк акынын жаңы өлчөмү андай өзгөрүү болгон учурдан тартып белгиленет.

Педагогикалык иш стажы үчүн ар айлык пайыздык үстөк акы Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык кызматкерге сакталуучу орточо эмгек акы эсептелген бардык учурларда, анын ичинде өргүүдөгү же убактылуу эмгекке жараксыз учурда да эсепке алынат.

Эгерде кызматкерде педагогикалык иш стажы үчүн үстөк акыны дайындоо же анын өлчөмүн өзгөртүү укугу ал кезектеги же кошумча өргүүдө жүргөн мезгилде, ошондой эле убактылуу эмгекке жараксыз мезгилде пайда болсо, үстөк акыны дайындоо аны дайындоого же анын өлчөмүн өзгөртүүгө укук пайда болгон учурдан тартып жүргүзүлөт.

Эгерде кызматкерде педагогикалык иш стажы үчүн үстөк акыны дайындоо же анын өлчөмүн өзгөртүү укугу орточо эмгек акы сакталган кызматтык милдеттерди аткаруу мезгилинде пайда болсо, үстөк акы андай укук пайда болгон учурдан тартып белгиленет жана орточо эмгек акы тийиштүү түрдө кайра эсептелет.

Кызматкер иштен бошотулганда педагогикалык иш стажы үчүн үстөк акы иштеген мезгилине пропорциялуу эсептелет.

Билим берүү уюмунда педагогикалык ишке тартылган ишканалардын, мекемелердин жана уюмдардын (эки ишти айкалыштырган) кызматкерлерине педагогикалык иш стажы үчүн үстөк акы саат боюнча эмгек акыга карата белгиленген пайыздарда төлөнөт.

Педагогикалык иш стажы үчүн үстөк акынын өлчөмүн өз убагында кайра кароо үчүн жоопкерчилик билим берүү уюмунун жетекчисине жүктөлөт.

(КР Өкмөтүнүн 2011-жылдын 19-июлундагы № 400 [ТОКТОМУНА](#) ылайык)

6. Педагогикалык иш стажына төмөнкүлөр кошулат:

- педагог кызматкерлердин ишинин төмөнкүдөй учурларында ал учурларды өзүнчө алганда да, чогуу алганда да алардан мурда же кийин да негизги жери боюнча педагогдук иште иштеген болсо:

а) билим берүүнү башкаруу органдарында жана билим берүү кызматкерлеринин кесиптик бирлик комитеттеринде, жогорку мектепте жана илимий мекемелерде; жашы жете электердин иштери боюнча комиссияларда же жашы жете электерди социалдык-укуктук жактан коргоо бөлүмдөрүндө, Кыргыз Республикасынын ички иштер органдарынын (мындан ары - ИИБ) жашы жете электердин иштери боюнча инспекцияларында, милициянын балдар бөлмөсүндө жетекчи, инспектордук, инструктордук кызмат орундарда иштеген убактысы;

б) ИИБдин жашы жете электердин иштери боюнча инспекцияларында (милициянын балдар бөлмөсүндө) иш (кызмат) мезгилин да, эгерде бул мезгилге чейин педагогикалык окуу жайда окуса, ошондой эле андан кийин түздөн-түз педагогикалык иш уланса педагогикалык иш стажына кошулат;

в) өндүрүштөн ажыратуу менен педагогикалык окуу жайда окуу мезгили;

- билим берүү мекемелеринин педагог кызматкерлеринин айрым категориялары:

а) Кыргыз Республикасынын жогорку аскердик окуу жайларынын окутуучуларына, баштапкы аскердик даярдык мугалимдерине (окутуучуларына) - армияда (анын ичинде ИИБ аскеринде, Кыргыз Республикасынын Улуттук коопсуздук мамлекеттик комитетинин аскерлери менен органдарында) офицердик, сержанттык, старшиналык курамда, прапорщиктердин жана мичмандардын курамындагы кызмат орунда кызмат өтөө мезгили;

б) дене тарбия мугалимдерине жана окутуучуларына - спорт боюнча машыктыруучу-окутуучу катары иштеген мезгил;

в) спорттук профилдеги жалпы билим берүүчү мектеп-интернаттардын хореография жана ритмика мугалимдерине, көркөм өнөр мектептеринин, музыкалык жана сүрөт мектептеринин окутуучуларына - балеттин, эстрадалык-спорттук жанрдын же оркестрдин артисти, балетмейстер, хормейстер, концертмейстер, хореограф, режиссер, дирижер,

сүрөтчү, маданий-агартуу мекемелеринде хореографиялык, акробаттык, музыкалык, сүрөт ийриминин жетекчиси катары иштеген мезгил;

г) билим берүү уюмдарынын атайын сабактарынын окутуучуларына жана өндүрүштүк окутуу устаттарына - ишканаларда, мекемелерде, уюмдарда окуткан сабактарынын профилиндеги адистиктер боюнча иштеген мезгил;

д) ийримдердин, секциялардын жетекчилерине - ишканаларда, мекемелерде, уюмдарда ийримдин профиле тийиштүү адистикте иштеген мезгил;

Мында педагогикалык стажга педагогикалык иш аткарылган айлар гана кошулат.

Ишканаларда, мекемелерде жана уюмдарда, билим берүү уюмдарында сабак берген кызматкерлерге педагогикалык стаж, эгерде алардын окутуу ишинин көлөмү жылына кеминде 240 сааттан кем болбосо, кошуп эсептелет.

Мында алардын педагогикалык ишинин стажына алар педагогикалык иш жүргүзгөн айлар кошулат.

(КР Өкмөтүнүн 2018-жылдын 6-апрелиндеги № 190 токтомунун редакциясына ылайык)

7. Билим берүү уюмдарынын педагог кызматкерлерине кызматтык (тарифтик) маянасына жана ставкасына (жалпы билим берүү уюмдарынын мугалимдерине жана баштапкы кесиптик билим берүү уюмдарынын окутуучуларына 32 саат сабактык (окутуучулук), даярдык жана сабактан тышкары иш, - 5 жылдык педагогикалык иш стажы үчүн он пайыз, 10 жыл үчүн - жыйырма пайыз, 15 жана ашык жыл үчүн отуз пайыз өлчөмдө үстөк акы белгиленет.

3. Билим берүү уюмдарынын жетекчи кызматкерлеринин кызматтык маяналарын аныктоо тартиби

1. Билим берүү уюмдарынын жетекчилеринин кызматтык маяналарын аныктоодо бюджеттик каражаттын эсебинен окуган окуучулардын контингенти эске алынат.

2. Билим берүү уюмдарынын жетекчилеринин кызматтык маяналарын аныктоодо окуучулардын контингенти жыл сайын төмөнкүдөй тартипте аныкталат:

а) бардык типтеги мектептер билим берүү уюмдары боюнча - окуу жылынын башында окуучулардын тизмедеги курамы боюнча.

Жалпы билим берүүчү мектептердин базасында 480 сааттык программа боюнча балдарды мектепке даярдаганда директордун жана директордун ушул иштерди уюштуруу жүктөлгөн окутуу, окутуу-тарбия берүү иштери боюнча орун басарынын кызматтык маянасын аныктоодо балдардын саны 0,5 коэффициент менен эсептелет.

4. Билим берүү уюмдарынын кызматкерлеринин эмгек акысын жогорулатуу жана кошумча акысы

1. "Кыргыз Республикасынын Баатыры" деген эң жогорку артыкчылык даражасы, "Эл" жана "Эмгек сиңирген" деген ардактуу наамдары бар педагог кызматкерлерге жана билим берүү уюмдарынын илимдин доктору жана кандидаты деген илимий даражасы бар кызматкерлерине үстөк акы Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык белгиленет.